

Datum 2015-09-10

Diarienummer N2015/4705/KF

Näringsdepartementet

n.registrator@regeringskansliet.se

Famna – Riksorganisationen för idéburen vård och social omsorg lämnar härmed sitt remissvar på Betänkande **En fondstruktur för innovation och tillväxt” SOU 2015:64 (N2015/4705/KF)**

Famna välkomnar Regeringens tillsättning av en utredning för att ge förslag på hur de statliga finansieringsinsatserna bör förändras för att bättre möta finansieringsbehov hos små och medelstora företag som den privata marknaden inte tillgodoser.

Famnas medlemmar är alla idéburna icke-vinstutdelande organisationer som driver företag inom vård och social omsorg. Många av Famnas medlemmar är små och medelstora företag och bör därför beaktas i utredningens förslag. Det idéburna företagandet står för en mångfald av verksamheter och idéer och är därför en viktig aktör för en positiv utveckling av välfärden. Famna har ett 50-tal medlemsorganisationer över hela landet med en sammanlagd omsättning på ca 4,5 mdr kronor och ca 6000 anställda. I samtliga fall återinvesteras överskott och vinster.

Det finns ett tydligt allmänpolitiskt intresse för att idéburen vård och social omsorg ska växa¹. En mångfald utförare och affärsmodeller, både vad gäller associationsform och inriktning, eftersträvas både från politiker och från allmänheten. Det är därför angeläget att förslagen respekterar denna allmänpolitiska hållning, tillvaratar de idéburna organisationernas värden och arbetssätt och skapar likvärdiga konkurrensvillkor för sektorn. Kapitalförsörjning har i Famnas tillväxtrapport identifierats som ett av de två största hindren för tillväxt av idéburen vård och social omsorg, varför utredningens förslag är av speciellt intresse.

Famna tycker det är olyckligt att idéburet företagande inte nämns specifikt eller beaktas i utredningens förslag. Problembeskrivningen i betänkandet stämmer väl överens med Famnas medlemmars erfarenheter och små och medelstora företag i allmänhet. Dock upplever idéburet företagande ytterligare hinder då verksamheterna drivs utifrån en annan logik än traditionellt kommersiellt företagande. Ändamålet är ofta brukarfokus, att skapa en lösning för ett behov som inte annars uppfylls, möta ett samhällsbehov bättre och inte att maximera vinst till ägare. En viktig aspekt av idéburet företagande är kopplingen till social innovation som ofta innebär ett förebyggande arbete. Detta utrymme är speciellt svårfinansierat. Ett

¹ Dir 2015:22; Dir. 2014:161; Dir 2014:40

ytterligare hinder är att största delen av existerande finansieringsinstrument är designade utifrån det kommersiella företagets affärsmodell och förutsätter ett ägande. Externt ägande är i många fall motstridigt i förhållande till de rättsliga former som företag inom den sociala ekonomin verkar inom och det är viktigt för idéburna att få fortsätta verka inom dessa rättsliga former.

Den form av kapital som visat sig vara mest lämplig för idéburet företagande är det s.k. hybridkapitalet som blandar bidrag med långsiktiga, "uthålliga" lån och andra instrument, där ett offentligt ägande eller garanti säkerställer långsiktighet och hållbarhet, vilket utredningen också föreslår.

Problematiken för idéburna har lyfts upp av EU bl a av Kommissionen i arbetet med att skapa ett stödsystem för att möjliggöra tillväxt av idéburet företagande, där finansieringsfrågorna är specifikt prioriterade². Även Luxemburgs regering har i sitt nuvarande EU-ordförandeskap lyft fram som tema att skapa ett finansiellt stödsystem för tillväxt av socialt och idéburet företagande. Luxemburg kommer lägga fram förslag i Rådslutsatserna i höst om att skapa bättre förutsättningar för kapitalförsörjning för utveckling och tillväxt av sociala ekonomins/idéburet företagande under hösten.

Kommentarer på utredningens förslag

Förslaget att inrätta en ny statlig fond, Fondinvest AB, med tanken att den tillsammans med privat kapital investerar i svenska innovativa företag med hög tillväxtpotential, kan eventuellt möta delar av behovet av finansiering. Dock vill Famna påpeka att det även behövs andra initiativ för att bättre kapitalförsörja innovation och tillväxt av idéburna.

Grundanalysen sammanfaller med de många av de utmaningar som idéburet företagande står inför. Behov av garantier och lösningar i form av ett blandat kapital, liksom att fonden ska vara marknadskompletterande, är tillämpliga också för idéburet icke vinstutdelande företagande, men analysen brister och belyser inte de ytterligare hinder som idéburet företagande pga. sina affärsmodeller upplever.

Gällande Fondinvest AB har Famna följande kommentarer:

- Att idéburna tillväxtföretag tydligare inkluderas i och omfattas av förslagen, detta då de också är små och medelstora företag och verksamma i en tillväxtsektor, ofta med hög grad av innovation.
- Att när Fondinvest AB investerar i underliggande fonder, säkerställer inrättandet av en fond med inriktning på idéburen vård och social omsorg.
- Att det föreslagna statliga garantisystemet också speciellt omfattar idéburna och sociala ekonomins företagande i bredd.

---

² ”Initiativ för socialt företagande; *Skapa förutsättningar för att främja sociala företag inom ramen för social ekonomi och innovation*” (KOM2011:682).

- Att instrumenten som fonderna kommer tillämpa också passar de idéburna affärsmodellerna. Goda exempel finns att tillgå i andra länder.
- Att i förslaget att Fondinvest AB ska ansvara för förvaltningen av EU-finansierade fonder i strukturfondsperioden 2014-2020, säkerställer att man inte inkluderar Socialfondsmedlen, som har helt andra syften än Fondinvest ABs uppdrag.
- Att Fondinvest AB också beaktar och stödjer den rollen som speciella finansiella intermediärer inom den sociala ekonomin spelar, med anslag på lika villkor som traditionella företag.

Med vänlig hälsning,

Ulrika Stuart Hamilton

Generalsekreterare Famna

N Registrator

Från: Lars-Erik Lidström <larserik.lidstrom@famna.org>
Skickat: den 14 september 2015 14:08
Till: N Registrator
Ämne: Famnas remissvar- En fondstruktur för innovation och tillväxt SOU2015:64 (N2015/4705/KF)
Bifogade filer: Remissvar N2015-4705-KF En fondstruktur för innovation och tillväxt.docx; Remissvar N2015-4705-KF En fondstruktur för innovation och tillväxt.pdf

Hej!

Översänder vårt remissvar på betänkandet "En fondstruktur för innovation och tillväxt" SOU2015:64 (N2015/4705/KF) i både Word och Pdf format. Pdf versionen är en kopia av originalet, ett Word dokument, som är underskrivet av vår generalsekreterare Ulrika Stuart Hamilton. Word dokumentet som bifogas är original utan underskrift då vi ej har programvara att omvandla pdf till word samt att inskanning av original, alltid omvandlas till pdf-dokument. Om vi skall skicka in original med underskrift, i Word-format, ber vi er kontakta undertecknad för åtgärd.

Hälsningar

Lars-Erik Lidström
Ekonomiansvarig
Mobil tfn 072-236 27 88

